

Karácsony András: Tudomány és filozófia (Társadalomtudományi alapozó)
(karacsony@ajk.elte.hu)

A félév célja: a hallgatók önálló szövegfeldolgozó képességének kialakítása-erősítése, hogy a bevezető jellegű előadások és a megadott szövegek alapján rövid szóbeli-írásbeli beszámolókat készítsenek, az adott témakör szempontjából releváns kérdéseket fogalmazzanak meg. Mindezeket a készségeket a filozófia és a tudomány kapcsolódásába illeszkedő szövegek megismerésén keresztül kívánom elérni.

A „Feldolgozandó szöveg” megjelölés a mindenki által az adott órára kötelezően elolvasandó szöveget jelenti.

Az „Irodalom” címszó alatt szereplő anyagok az adott témakörhöz tartozó további tájékozódáshoz adnak ajánlást.

A „Házi dolgozat témakörei” megjelölés azon szöveget sorolja fel, melyekből házi dolgozatot lehet írni.

1) A félév rendjéről (követelmények), a félév tartalmáról: tudomány és filozófia (*előadás*)

Irodalom:

Karácsony András (szerk.): Filozófia – társadalomelmélet. 2010, 197-199

2) Írásbeliség, szövegértelmezés (hermeneutika)

Irodalom:

Karácsony András (szerk.): Filozófia – társadalomelmélet. 2010, 199-204

3) Filozófia és irodalom

Feldolgozandó szöveg:

Sławomir Mrozek: Daimonión. in Sławomir Mrozek: Hazatérésem naplója. Bp., Európa Kiadó, 2004, 223-225 (*digitálisan hozzáférhető*)

Referátum: Mrozek életrajz

4) A hatalom mint harc

Feldolgozandó szöveg:

Elias Canetti: Tömeg és hatalom (részlet), (*digitálisan hozzáférhető*)

Referátum: Canetti életrajz

5) A hatalomhoz kapcsolódó igazolási elvek

Feldolgozandó szöveg: Guglielmo Ferrero: Hatalom. Budapest, Kairosz Kiadó, 2001, 49-54, 206-211. (*digitálisan hozzáférhető*)

Referátum: Ferrero életrajz

6) Forradalom a tudományban

Feldolgozandó szöveg: Thomas Kuhn: A tudományos forradalmak szerkezete (részletek) (*digitálisan hozzáférhető*)

Irodalom:

Karácsony András (szerk.): Filozófia – társadalomelmélet. 2010, 204-206

Referátum: Kuhn életrajz

7) Tudomány mint hivatás

Weber, Max: A tudomány mint hivatás. in Uő: *Állam- politikai – tudomány*. Budapest, KJK, 1970, 126-156 (*digitálisan hozzáférhető*)

Referátum: Max Weber életrajz

8) A történelem értelmezése

Feldolgozandó szöveg:

Collingwood: A történelem eszméje (részlet) (*digitálisan hozzáférhető*)

Referátum: Collingwood életrajz

9) Az ember sajátossága és az individualitás értelmezései

Feldolgozandó szöveg:

Bultmann: Az ember fogalma a történelem folyamán (*digitálisan hozzáférhető*)

Referátum: Bultmann életrajz

10) Tudomány és társadalmi eszmény

Feldolgozandó szöveg: Norbert Elias: A társadalmi eszmények és a társadalomtudomány. in uő: A szociológia lényege. Budapest, Napvilág Kiadó, 158-163 (*digitálisan hozzáférhető*)

Referátum: Elias életrajz

11) Tudomány – jogtudomány (előadás)

Irodalom:

Sajó András: Kritikai értekezés a jogtudományról. Budapest, Akadémiai Kiadó, 1983

Menyhárd Attila - Jakab András (szerk.): A jog tudománya. Budapest, HVG-Orac, 2015

Kutatási feladat: 1990-től az Alkotmánybíróság bíráinak listája

12) Konzultáció a félév témáiról

Házi dolgozat témakörei:

Weber, Max: A tudomány mint hivatás. in Uő: *Állam- politikai – tudomány*. Budapest, KJK, 1970, 126-156 (*digitálisan hozzáférhető*)

Bertalanffy: Az ember mint szimbólumalkotó lény /részletek/ (*digitálisan hozzáférhető*)

Simmel: Az individualizmusról /részletek/ (*digitálisan hozzáférhető*)

Nietzsche: A történelem hasznáról és káráról (részlet) (*digitálisan hozzáférhető*)

Koselleck, Reinhart: Aszimmetrikus ellenfogalmak. (*digitálisan hozzáférhető*)

Koselleck, Reinhart: Ábrázolás, esemény, struktúra. (*digitálisan hozzáférhető*)

A félév végi értékelés szempontjai:

- jelenlét 8 alkalommal

- 5-7 szemináriumi napló írása /5-7 pont/ (egy szemináriumra vonatkozó napló követelménye: féloldalon összefoglalni az elhangzott gondolatokat és egy a témakörre vonatkozó kérdés megfogalmazása). Beadás: folyamatosan, de legkésőbb november 30-ig.

- házi dolgozat írása 3-4 oldal terjedelemben a „Házi dolgozat témakörei” c. alatt megadott irodalomból (1 pont.) Beadás: november 30-ig

- Referátum tartása a megadott témakörben (1 pont)

- órai aktivitás a félév során (1 pont)

érdemjegy – pont:

5= 8 ponttól

4= 7 ponttól

3= 6 ponttól

2= 5 ponttól